

3. MAILA

Ahozko azterketa

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. Gaia garatu
- 2. ZATIA. Argazkiari buruzko elkarrizketa

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzailerek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

Hizkuntza, kultura ote??

Lurjer Mees.

EHUko euskara errektore ordea.

H.- Kultur eta hizkuntza aniztasunaz zein iritzi duzu? Nola bizi izan duzu?

L. M.- Hizkuntza guztiak komunikatzeko tresna bat baino dezente gehiago dira. Ez nuke esango, ordea, hizkuntza bat erabat kultura bat denik, nahiz eta hizkuntza kultura baten osagai oso garrantzitsua den. Ni konturatu nintzen euskara ikasten hasi nintzenean, eta baita jada euskaldundu eta gero ere, euskara jakiteak hemengo kulturaren ate asko zabaldu zizkidala, segur aski gaztelaniaz arituta irekiko ez zirenak. Hori da nire inpresioa.

H.- Eta kulturak elkarturik egonda, zer gertatzen da? Alegia, zuk euskal kultura jaso duzu baina, kultura alemanaren ekarpenik ere egin zenuen, noski, zure etxean, zure inguruan, gastronomian, lana egiteko moduan edo kultura arloetan, esaterako.

L. M.- Bai. Hain zuzen ere, nire bizitzaren helburuetako bat beti izan da nolabait nireganatzea eta transmititzea ezagutzen ditudan leku, herri edo kultura desberdinek daukaten onena betiere. Halako sintesi europar bat egiten laguntzea da nire helburua. Orduan, nik pentsatzen dut hemengo kulturaz eta jendeaz zer ikasi asko daukadala eta alderantziz ere beste hainbeste gertatzen dela. Ideia horretatik abiatuz, orain dela pare bat urte eskas halako elkarte euskal alemaniar bat sortu genuen Gernikan, hain zuzen ere, elkar truke hori pixka bat bultzatzeko.

Gaia prestatzeko:

- Zer dio elkarrizketatuak?
- Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

- Zer diozu gaiaz?
- Zer proposatuko zenuke hizkuntza kulturaren barruan sartzeko?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

3. MAILA

Ahozko azterketa

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. Gaia garatu
- 2. ZATIA. Argazkiari buruzko elkarrizketa

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzailerek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

Informazio eta komunikazioaren garrantzia enpresan.

Koldo Saratxaga,
Irizar enpresako presidentea.

Besteak beste, enpresan komunikazio handia lortzea ere garrantzitsua dela aipatu duzu. Zergatik da lagungarria jende guztiak informazio bera izatea?

Zure galdera egiteko, bi aditz erabili dituzu: komunikatu eta informatu. Oso ezberdinak dira.

Egun, erakunde askotan informazioa mailakatuta ematen da oraindik, hau da, hormetan edo intranetean jarritako dokumentuak hartzaileen arabera sailkatzen dira. Beste batzuetan, zenbait komunikazio alde batek baino ez du jasotzen.

Hala ere, erabat gardenak diren erakundeetan, hau da, konfiantza nagusi den erakundeetan, proiektu bateratua duten erakundeetan, talde-lana egiten den erakundeetan baino ez da egiazko komunikazioa gauzatzen. Izan ere, komunikaziorik gabe ezin da batasunik lortu, ezin da helburu bateraturik eraiki. Piramide-egituran komunikazioa ez da balio bat. Halakoetan "unean uneko informazioa" baino ez da behar. Horiek guztiak iraganeko kontuak dira niretzat.

Gaia prestatzeko:

- Zer dio elkarrizketatuak?
- Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

- Zer diozu gaiaz?
- Zer proposatuko zenuke enpresetako komunikazioa zabaltzeko?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

3. MAILA

Ahozko azterketa

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. Gaia garatu
- 2. ZATIA. Argazkiari buruzko elkarrizketa

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzaileek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

Zerk agintzen du, izaerak ala diruak?

Julia Lendaka

Unibertsitateko irakaslea, Psikologia Fakultatean.

Jarrera kontrajarriak sortzen ditu diruak: batzuek gastatuz gozatzen dute, eta besteek diru eginez eta pilatuz. Izaeraren arabera izaten da hori, eta ez hainbeste norberaren diru sarreraren arabera: makina bat jende dabil daukan baino gehiago gastatuz, diruak eskuetatik ihes egiten diola keak bezala; beste muturrean, berriz, kea baino lehorragoak daude, gastatzeak min ematen dion jendea.

Zuhurkeria mota bat baino gehiago daude, baina guztietan hartzen du diruak balio gehiegizkoa, eta obsesio bihurtzera ere iristen da batzuetan. Hala gertatzen zaie, adibidez, bizitzako atal guztiak ordenatu eta antolatu nahi izaten dituzten pertsonen; diruarekin ere berdin jokatzeko arriskua eduki dezakete, eta guzti-guztia kontrolpean hartzeko irrika neurrigabea sor dakieke. Ondorioz, diruari balio gehiegi ematen diote, eta estutasun batean bizi izaten dira.

Diruzaleitsuak badiren bezala, badira guztiz bestelakoak ere, gastatu besterik egiten ez dutenak, diruak eskuan erreko balie bezala. Eta hori ere arazo izan daiteke, jakina. Nahasmendu psikologiko baten ondorioz sortua izan liteke, eta areagotu egiten bada, gerta daiteke kontrolik gabe gastatzea, gastuei erantzuteko modurik ez izatea eta arriskuan jartzea norberaren eta familiaren etorkizuna.

Gaia prestatzeko:

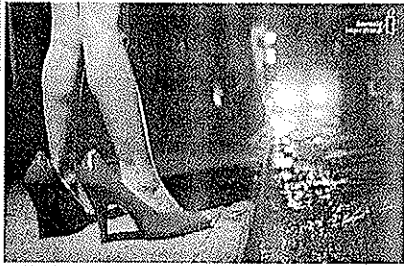
- Zer diote elkarrizketatuek?
- Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

- Zer diozu gaiaz?
- Non dago muga dirua gastatu edo pilatzeko orduan? Zeri erreparatu behar zaio?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

Prestatu behar duzun gaia: PROSTITUZIOA

2009-11-11(BERRIA.INFO).

Prostituzioa Iruñerrian

Prostituzioa, diotenez, oso aspaldiko lanbidea da. Ez dago zalantzarik bezero asko eta asko dituela. Urriaren 10eko BERRIA egunkarian irakurri nuen, mundu osoan, 200 milioi haurrek jarduten dutela prostituzioan, ez beren borondatez, jakina. Hor bertan agertzen zen, Euskal Autonomia Erkidegoan 2007an, 1.820 pertsona aritzen zirela prostituzioan, Emakunderen arabera, eta prostitutekin lan egiten duten taldeek uste dutela azken bi urteotan kopuru horrek gora egin duela. Nafarroako daturik ez zegoen, baina pentsatu beharko dugu nahiko antzekoak izan direla, proportzioan.

Bestalde, argi eta garbi dago jende askorentzat berebiziko negozioa dela. Ideia txiki bat hartzeko, 2007an *El Correo* egunkariak 750 bat orrialde bete omen zituen sexuari buruzko iragarkiekin EAEn, eta 1,3 milioi euro irabazi omen zituen. *Diario de Noticias*-ek, berriz, batez beste, urtean 400 orrialde eskaintzen omen dizkio publizitate mota horri. Hitz gutxitan esanda, dirutza ikaragarria mugitzen du langintza horrek.

Horretaz gain, nik uste dut esan litekeela, prostituzioaren barruan gutxiengo bat aritzen dela goiko mailan, ongi ordainduta eta abar, bezero aberatsekin eta bat eta beste. Baina kalean aritzen diren pertsonak, Buztintxurin bezala, nik uste dut jarduten direla premiagatik, bizirik irauteagatik eta beste aterabiderik ez dutelako ikusten une horretan; ez gutziagatik. Argi dago egoera hori ez dela atsegina, ez eta desiragarria ere; jende askorentzat, halaber, izan liteke iraingarria eta laidogarria, baina inola ere ez dut uste jarduera horren erantzulerik handienak prostitutak direnik.

Nik uste dut afera honetan guztian hipokrisia alde batera utzi beharko litzatekeela, eta jarraian sexu-langileei beraiei entzun beren arrazoiak, proposamenak, eskaerak eta abar; baita adituei eta beraien alde aritzen diren taldeei ere, eta, horien arabera, prostituzioaren lanbide hori ahalik eta modurik hoberenean arautu eta legeztatu, pertsona horiek izan ditzaten gainerako guztiek dituzten eskubide eta betebeharrak, gogoan hartuta, ez dirudiela lanbide hori egun batetik bestera desagertuko denik.

XANTI BEGIRISTAIN MADOTZ. Iruñea.

****Gaia prestatzeko:**

-Bat zatoz bertan salatzen denarekin?

-Zein ideiak nabarmenduko zenituzke?

-Arazo honek zein konponbide duela uste duzu?

Telebista

Zuzendariari

BERRIAK irakurleen eskutitzak plazaratzen ditu. Ez dituzte 1.400 karaktere baino gehiago izan behar, tarteak barne, eta **BERRIAK** mozteko eskubidea du. Helbide honetara bidali behar dira, izen-abizenak eta herria adierazita: Berria, Martin Ugalde kultur parkea, 20140 Andoain. Eskutitzak Internet bidez bidaltzeko: iritzia@berria.info.

Telebista aldare nagusian

Telebista asmakizun interesgarria iruditzen zitzailgun hasieran, beste gauzen artean ematen zuelako bizitza oso ondo islatzen zuela. Leihor horren bitartez gure jakin-mina asetzen genuen. Gaur, oster, aldare nagusian daukagu, urrezko zekorra balitz bezala gurtzeko une oro.

Gertatu dena izan da gero eta zabor gehiago botatzen duela egunerokoa eta jende askorentzat dagoeneko onargarria dela. Bestaldetik, bien bitartean, gehiengo handi batek dosi gehiago behar du, bestela ez lukeelako jakingo ezta bizitzen ere.

Negozio ekonomiko zein ideologiko honek —beti ondo mozturrotuak— botereari komeni zalona saltzen digu, eros dezagun, ohartu gabe gu

lotzeko eta gelditzeko dela dosi ezin handiagoetan.

Jainkoaren ordezkariak duen indar erraldoi hau gure bizitzako leku guztietan bizi da, eta hain da handia gure menpekotasuna, ezen lokartzeko ere, makina bat pertsonarentzat, ezinbesteko bilakatu balta.

Telebistaren beharra zuritze-ko aitzakia edozein izan daiteke, baina zintzoak izango bagina, onartuko genuke, barru-barruan, ematen digun zabor nazkagarriak ez duela ezertarako balio, gu ustiatzeko ez bada.

Eta, zer esanik ez, oso kezkarria begitantzen zait ikustea bereziki adineko jendea eta ume mordoa harrapatuta dauzkala asmakizun okaztagarriak, bakardadearen lasaigarririk hoberena balitz bezala, horretarako propio salduta.

Tomas Anjel Gonzalez.

Zer ideia azpimarratuko zenuke?

Zure ustez zertan da egungo telebista? Zergatik? Ondoriorik? Irtenbiderik?

GAIA: Energia nuklearra, mende berriko alternatiba? (ivap 66zka)

Euskal Herritik oso gertu dagoen Garoñako zentral nuklearraren itxierari buruzko eztabaidak, berriz ere, komunikabideen lehen orrietara ekarri ditu energia mota horren beharra eta arriskua.

Batzuek klima aldaketari aurre egiteko alternatiba bezala aurkezten dute; beste batzuek, aldiz, lobby nuklearrek euren negozioa garatzeko erabili nahi duten parada dela salatzen dute. Hainbat arlotako adituekin hitz egin dugu, eztabaidan sakontzeko asmoz.

Carlos Alonso.

Ingurumen arloko abokatu eta Ekologistak Martxan taldeko kidea

Egungo energia nuklearra (fisio nuklearra) erregai fosiletan oinarritutako energia tradizionalak bezain agorkorra da, arazo gehigarriak izateaz gain.

Erabilgarriak diren uranio erreserbak mugatuak eta murrizak dira. Bestalde, ezin da izan klima aldaketari aurre egiteko alternatiba, nuklear jatorriko energiak CO2 kopuru handiak sortzen ditu eta. Ez dute zentral nuklearrek beraiek sortzen, baina bai ziklo nuklearreko beste fase batzuek: erregaiaren birprozesamendua, hondakinen kudeaketa... Izan ere, Kyotoko protokoloak ez du klima aldaketari aurre egiteko alternatiben artean aipatzen.

Edozein alternatiba energetikok nahitaez pasa behar du aurrezte energetiko, efizientzia eta energia berriztagarri eta garbien garapenetik. Eta horrek nahi eta nahi ez beste produkzio eta kontsumo eredu bat eskatzen du. Gure gizartean eredu berri hori murrizte ekonomikoan datzala uste dugu: gutxiago kontsumitu hobeto bizitzeko.

Maria Teresa Domínguez

Foro Nuklearreko presidentea

Energia nuklearra da, gaur egun, atmosfera kutsatu gabe elektrizitate kantitate handiak sor ditzakeen iturri eskuragarri bakarra. Igorpen kutsagarriak gelditzeko edozein estrategia errealista nahi eta nahi ez aurrezte eta efizientzia politikak ezartzetik eta partikula zein gas kutsagarriak igortzen ez dituzten iturriak sustatzetik –nuklearrak eta berriztagarriak– pasa behar da. Nuklearra eta berriztagarriak osagarriak dira eta bien garapena sustatu behar dugu. Espainian martxan dauden zortzi erreaktore nuklearrek kontsumitzen den elektrizitatearen %18a sortzen dute eta urtero atmosferara Espainiako ibilgailu-parkeak sortzen duen kutsaduraren erdia adina igortzea eragozten du.

-Zer iritzi dute elkarrizketatuek?

-Bat zatoz eurekin?

-Zein dira energia mota honen arriskuak eta onurak?

-Energia mota hau alternatiba egokia dela uste duzu? Zein bestela?